

DE VOORUITGANG

DER TOEGEPASTE KUNST

De tijd ligt nog niet zoo heel lang achter ons, dat er aan geen onderdeel van de woninginrichting zoo weinig aandacht besteed werd, als aan de wandversiering.

Met heel weinig moeite zou er nu nog een collectie bijeen te brengen zijn, die een ware gruwelkamer van „ontaarde kunst” te zien zou geven. En het ergste van alles was de specifiek „Christelijke” wand-„versiering,” de teksten en spreuken, de platen met Bijbelsche voorstellingen.

Blijkbaar sloegen de fabrikanten van al dat moois hun klanten, wat hun aesthetische ontwikkeling en eischen betrof, niet hoog aan.

Ge kent ze wel die platen-paren, — want alles moest een pendant hebben —: Jezus in Gethsémané en op Golgotha, een engel die een kindje over een bergkloof leidt, grillig geteekende teksten met bonte bloemetjes en fondant duifjes, en op fluweel geschilderde spreuken, „ter gelegenheid uwer vijf en twintigjarige echtvereeniging”!

Het stemt tot dankbaarheid, dat het groote publiek geleidelijk toch niet geheel en al aan de scholing van het schoone ontsnapt is, en dat de „fabrikanten” — kwestie van vraag en

aanbod voor de meesten, de goeden niet te na gesproken — zich genoodzaakt zagen, hooger aesthetische maatstaven aan te leggen bij hun „producten.”

Sommige kunstenaars en uitgevers hebben krachtig meegewerkt veler oogen te openen voor de waarde van het schoone, getracht zich niet aan hun roeping te onttrekken door den goedkoopsten doodoener: „het publiek vraagt dat nu eenmaal — men vindt dat mooi!”, doch opvoedend te werken.

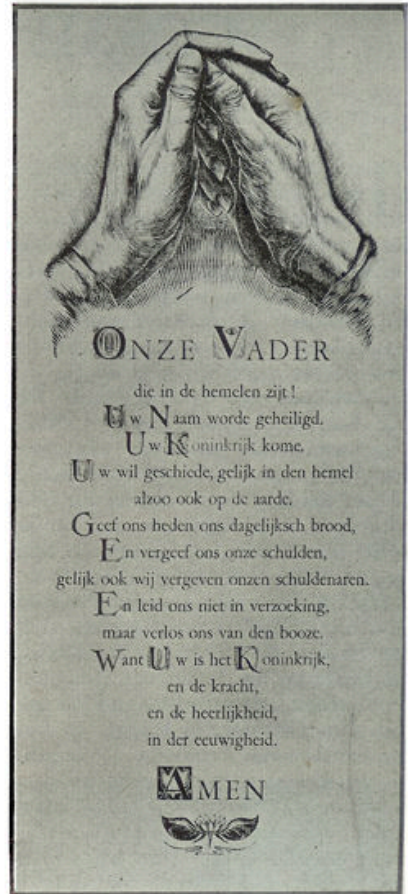
En het is gelukkig geleidelijk zóó ver gekomen — al zijn we er nog lang niet — dat de gelegenhedsgrafiek, en de toegepaste kunst in het algemeen, op hooger peil geraakt is.

Het meest verblijdende hierbij is, dat de „Christelijke kunst” niet meer uitmunt door wansmaak en zoetelijkheid, maar de vergelijking met andere eervol kan doorstaan. Ik denk hierbij, om bij een tweetal voorbeelden te blijven, aan het calligrafisch werk van Nelly ten Have, en aan den laatsten Voorhoevekalender, die een schilderij van A. J. van 't Hoff reproduceerde.

Hier niets meer van de weë bontheid, maar fijn beheerscht, voldragen

werk van een kunstenaar, die zich zijn roeping als Christen bewust was, en 't geluk had een uitgever te vinden, die het eveneens zijn taak voelde, opvoedend te werken in de richting van het schoone en het goede.

Er is een tijd geweest van zóó'n diepe armoede op dit gebied, dat de Christelijke wandversiering bij hen, die ook maar eenig gevoel voor schoonheid hadden, geheel uit de huiskamers geweerd moest worden, wilde men niet in plaats van gesticht, dagelijks

opnieuw geërgerd worden.

Daardoor is ook later, toen er verbetering intrad, dit soort wandversiering vaak ten onrechte in den ban gebleven.

Aanleiding tot dit artikeltje werd de prachtige houtgravure van Jan Th. Giesen, de bekwame kunstenaar, van wiens hand ook Timotheüs enkele houtsneden kon reproduceeren. Hij sneed het „Onze Vader” met fijne zinnebeeldige versieringen der begin-hoofdletters onder twee meesterlijk gegraveerde biddende handen.

De firma Watz (Den Haag) brengt deze zinvolle, harmonische wandversiering in den handel, rechtstreeks van de door den kunstenaar gegraveerde houtblokken gedrukt — dus geen reproductie —, een geheel zóó fijn en teer, dat het een bewijs wordt voor de stelling, dat het heel goed mogelijk is, in het meest moderne, verfijnde interieur een „tekst” aan den wand te hebben, die niet alleen niet misplaatst is in, maar ook werkelijk versiering, verfraaiing van het interieur is, — mits maar een conscientieus, geïnspireerd kunstenaar zich geheel aan zóo'n opdracht geeft.

G. J. P.

309

